

Complexnummer: 514684

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Heilig Hartkerk

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

514685, 514686

Woonplaats

Vinkeveen

Gemeente

De Ronde Venen

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Kerklaan 2, 3645 EV te Vinkeveen

Complexomschrijving

Inleiding

In 1880 werd op initiatief van pastoor C.H. van Groeningen, lid van het Utrechtse Bernulphusgilde, voor de groeiende gemeente Vinkeveen door Alfred Tepe een ontwerp gemaakt voor de bouw van een nieuwe KERK en PASTORIE. De Heilig Hartkerk werd gebouwd tussen 1881 en 1883 en weerspiegelt de aspiraties van de bouwpastoor, die een opvallend groot gebouw liet neerzetten. Niet alleen de groei van het aantal parochianen deed hem daartoe besluiten, maar ook het idee om van de kerk een centrum voor de Mariaverering te maken. Met het oog op processies en pelgrims werd de kerk daarom voorzien van een kooromgang en later ook van een Lourdesgrot in de Mariakapel. De kerk werd op 23 juli 1883 ingewijd door bisschop Snickers. In 1882 wordt een begin gemaakt met de inrichting van de kerk, waarvoor F.W. Mengelberg een aantal ontwerpen levert. De ramen werden tussen 1915 en 1919 aangebracht naar ontwerp van F.W. en Otto Mengelberg. Het hoogaltaar werd rond 1897 geplaatst naar ontwerp van Otto Mengelberg op een altaartombe van F.W. Mengelberg. De preekstoel dateert uit 1892 en is van de hand van J. Smits. Het interieur werd na de bouw met siermotieven beschilderd. Aan de zuidwestzijde werd in 1918 door N. Poland naar een ontwerp van Mengelberg een wandschildering aangebracht. In 1915 wordt een nieuwe spits en bovenste geleding op de toren gezet nadat deze bij een storm was ingestort. Het kerkgebouw is een markeringspunt in de landelijke omgeving. Het meest opmerkelijke zichtpunt is vanuit de richting Hilversum, waarbij de kerk op een eiland in het water lijkt te zijn gelegen.

Het orgel in het noordertransept van de kerk dateert uit 1827 en is gebouwd door de Utrechtse orgelbouwer Wander Beekes (1795-1838). De restauratie werd in 1997 voltooid.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Het complex van de Heilig Hartkerk is gelegen aan de Kerklaan, hoek Herenweg, en bestaat uit de volgende onderdelen:

- de kerk en het orgel (complexonderdeel 1)
- de pastorie (complexonderdeel 2)

Waardering

Het complex is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een Rooms-katholiek ensemble, ontworpen door Alfred Tepe, vanwege de cultuurhistorische waarde als uitdrukking van de aspiraties van de bouwpastoor en vanwege de situationele waarde als landmark door de ligging in de landelijke en waterrijke omgeving.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 514685

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 oktober 2000
Kadaster deel/nr	82736/12

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Vinkeveen	De Ronde Venen	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Vinkeveen	E			5239

Omschrijving**

Omschrijving complexonderdeel 1

Aan de Kerklaan gelegen Rooms-katholieke, basilicale KRUISKERK onder een samengestelde kap, met kooromgang en toren. Het schip, onder zadeldak, telt tussen toren en viering vijf traveeën, die van elkaar worden gescheiden door steunberen en lisenen. De transepten, onder schilddak met gelijke nokhoogte, tellen twee traveeën. Het koor telt twee traveeën en heeft een vijfzijdige sluiting. Op de kruising staat een houten dakruiter. Tegen de toren en het zijschip is aan de zuidzijde een aanbouw onder schilddak gezet, die de leringkamer herbergt. De aanbouw aan de noordzijde, in de oksel van de toren en het linker zijschip, herbergt de doopkapel. In de oksel tussen de kooromgang en het transept is aan de noordzijde de Jozefkapel gezet en aan de zuidzijde de Mariakapel. Tegen de zuidoostzijde is op rechthoekige plattegrond de sacristie aangebouwd, die één bouwlaag telt, onder schilddak, en die is uitgevoerd met steunberen en spitsboogvensters. De kerk is uitgevoerd met spitsboogvensters met bakstenen traceringen en gebrandschilderde glas-in-loodramen. De daken zijn met leien gedekt en voorzien van dakkapellen met spitsdaken. Tegen de noordgevel van het schip is een portaal gezet met twee toegangsdeuren. Aan de noordoostzijde is tegen de kerk een aanbouw gezet die de doorgang vormt naar de pastorie.

De aan de westzijde tegen het schip gebouwde toren telt vier, zich verjongende geledingen, eindigend met een balustrade met wijzerplaten en is voorzien van een zeskantige spits. Tegen de noordzijde is een traptoren gezet die reikt tot de derde geleding. De toren is voorts geleed door steunberen met spaarvelden, terwijl de gevelvlakken voorzien zijn van spitsboogvormige spaarvelden met traceringen. De eerste geleding bevat de entree en daarboven een groot venster. In de derde geleding zijn galmgaten aangebracht. Op de zeshoekige spits staat een kruis.

Het interieur is wit bepleisterd en uitgevoerd met ronde pilaren, colonnetten, scheibogen en kruisgewelven. De opstelling is traditioneel, met betegelde vloeren en houten banken. Tegen de zuidwestpilaar van de viering is de gestoken houten preekstoel gezet. In het hoogkoor bevindt zich het hoofdaltaar, aan de rechterzijde ligt de Lourdesgrot en links is het Jozefaltaar. In het noordertransept is een balustrade met het orgel met Hoofdwerk en Bovenwerk, uit 1827, gebouwd door Wander Beekes. Kas met houtsnijwerk in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Lodewijk XVI-vormen. Tegen de westgevel is een schildering gemaakt van de Calvarieberg. Aan de noordwestzijde bevindt zich de doopkapel met doopvont en smeedijzeren hek. Tegen de wanden van de zijbeuken zijn geschilderde kruiswegstaties gezet, waartussen panelen met heiligen zijn geplaatst.

Waardering complexonderdeel 1

De kerk is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een kerk van A. Tepe, met bijbehorende interieurstukken van F.W. en O. Mengelberg, vanwege de cultuurhistorische waarde door de bouwkundige uitingen van de Mariaverering en door de relatie met de ontwikkeling van het dorp Vinkeveen en van situationele waarde als markeringspunt van en in Vinkeveen en in relatie tot de nabije plassen.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 514686

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 oktober 2000
Kadaster deel/nr	82736/73

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Vinkeveen	De Ronde Venen	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Vinkeveen	E			5239

Omschrijving**

Omschrijving complexonderdeel 2

De op de hoek van de Kerklaan en de Herenweg gelegen PASTORIE telt twee bouwlagen op een L-vormige plattegrond onder een samengestelde kap, bestaande uit een zadeldak tussen trapgevels evenwijdig aan de Kerklaan en een schilddak haaks daarop. De voorgevel of noordgevel aan de Kerklaan is symmetrisch met in het midden een risaliet met een trapgevel en een steekkap. De ingang, die bereikbaar is door een stenen trap, bestaat uit een houten deur met briefpanelen en een bovenlicht. Daarboven zijn tussen de bouwlagen en erboven twee paar vensters gezet in spitsboogvelden. Aan weerszijden van het risaliet bevat de gevel drie vensters in elke bouwlaag. De linkerzijgevel heeft rechts een risaliet met een trapgevel en telt drie vensterassen en drie groepen van drie kleine, spitsboogvormige spaarvelden. Het linker geveldeel bevat één venster in elke bouwlaag. De achter- of zuidgevel heeft rechts een risalerend bouwdeel van drie vensterassen. Tegen de eerste bouwlaag is een houten veranda gezet. De gevel bevat hier drie stel openslaande deuren. Het dakvlak wordt doorbroken door een kleine dakkapel met spitsdak. Tegen het terugliggende linker geveldeel is een aanbouw onder lessenaardak gezet, die doorloopt tegen de rechterzijgevel. Links daarvan is de verbindinggang naar de kerk. De rechterzijgevel met trapgevel heeft een drietal vensters en eveneens drie maal drie spitsboogvormige spaarvelden. Rechts is tegen de gevel een aanbouw onder zadeldak met wolfseind gezet. De kapverdieping telt hier vier kleine vensters onder rondboogvelden. De gevels bevatten verder hoofdzakelijk zesruits vensters onder korfboogvelden. Er zij tand- en bloklijsten en sierankers zijn aangebracht ter geleding en verfraaiing van de gevels.

De plattegrondindeling van het interieur is oorspronkelijk en bestaat uit vertrekken die ter weerszijden van de L-vormige gang zijn gelegen.

Achter het pand en het koor van de kerk ligt een pastorietuin.

Waardering complexonderdeel 2

De pastorie is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een pastorie van Alfred Tepe en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vanwege ensemblewaarde in relatie tot de ernaast gelegen kerk.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)